

DE REFORMATIE

WEEKBLAD TOT ONTWIKKELING VAN HET GEREFORMEERDE LEVEN

DIE UWE JEUGD VERNIEUWT ALS EENS ARENDS PSALM 103:3

Onder redactie van Prof. Dr K. Schilder

Het nadrukken van den inhoud van dit blad is verboden overeenkomstig de Wet op het Auteursrecht

Alle stukken bestemd voor de Redactie zende men aan: Prof. Dr K. SCHILDER, Vloedijk 14, Kampen. Administratieadres: Drukkerij Kemink en Zoon, Over den Dom, Utrecht, Telefoon 11989.

Uitgevers:

OOSTERBAAN & LE COINTRE N.V., Goes
Telef. No. 2424 — Postrekening No. 36000

Abonnement: f 4.— per half jaar bij vooruitbetaling.
Voor het Buitenland en Ned. Indië f 10.— per jaar.
Advertentiën: 10 ct. p. mm. Losse nummers 20 ct.

INHOUD: Hoofdartikel: Uit en door of voor en zonder het geloof — Uit de Schrift: Toelichting-Openbaring in de ontmoeting van Abraham en Melchizedek II. — Opvoeding en Onderwijs: In de wereld van den Bijbel — Literatuur en Kunst: Reformatie ook in de Kunst. — Kerkelijk Leven: Laatste woord inzake Walacius. De verdere uitspraken der „Synode“ in jongste zitting. Van de binding inzake de leer der aanwezige wedergeboorte. — Perschoonw: Ikabod, de eer is weg. — Kerknieuws.

HOOFDARTIKEL

UIT EN DOOR OF VOOR EN ZONDER

HET GELOOF.

IV.

door
Prof. Dr S. GREIJNDANUS.

Nu kan men voorts vragen, wat de zin is der verklaring van 1905, „dat volgens de Belijdenis onzer kerken het zaad des verbonds krachtens de belofte Gods te houden is voor wedergeboren en in Christus geheiligd, totdat bij het opwassen uit hun wandel of leer het tegendeel blijkt“. In mijne geschriften: „De Verklaring van 1905 inzake het punt van de veronderstelde wedergeboorte“, en „Mijne schorsing“, heb ik daarover gehandeld. Daarheen zij hier verwezen. Maar we hebben nu verder te vragen, hoe de Synodes van 1942 en 1943 e.v.j. die verklaring hebben verstaan en willen opgevat hebben. Daarvoor moeten we terecht komen bij „Toelichting“ en „Praeadvies“. Namens de Synode van 1942 is die eerste opgesteld nadat zij tevoren de er in behandelde zaak besproken had, en is die Toelichting vervolgens aan kerkeraden en anderen toegezonden, met de kennisgeving, dat strekking en betekenis dezer leeruitspraak daarin nader waren uiteengezet, zoodat men dus om den rechten zin der uitspraken, en derhalve ook hare mening omtrent dat uit de verklaring van 1905 overgenomen zinsdeel, te weten, tot die Toelichting zich wenden moet, om in haar licht die uitspraken en de overname van die woorden te bezien, en bij twijfel of verschil over die uitspraken of overgenomen woorden tot beslissing komen door en naar die Toelichting.

En later heeft de Synode van 1943 e.v.j. het „Praeadvies“, waarin de ingezonden bezwaarschriften worden besproken en zijn te licht bevonden en afgewezen, doen toezenden aan de kerkeraden en de inlevertaars van die bezwaarschriften, om hen te doen weten, op welke gronden die bezwaarschriften waren afgewezen, en hun omtrent de leeruitspraken der Synode van 1942 verdere opheldering te geven.

Nu heeft men wel gezegd, dat wij in dezen niets met Toelichting en Praeadvies te maken hebben. Dat zouden geen Synodestukken zijn. Dat werd wel op Synodezittingen door een enkele beweerd, die met deze stukken niet zoo bijster ingenomen scheen. En dat is meermalen beweerd door Synodale sprekers en apologeten. Zelfs wel van een Particuliere Synode is dergelijke bewering uitgegaan. Maar dat is alles ook niets anders dan eene onware bewering. Het zijn en blijven Synodestukken, in welker

licht wij de leeruitspraken van 1942 moeten bezien om ze recht naar Synodalen zin te verstaan, en naar welker voorstelling die uitspraken moeten worden opgevat ter beoordeeling, of bij iemands uiting overeenstemming of tegenspraak met die Synodale leeringen aanwezig is.

Van die Toelichting is door de Synode uitdrukkelijk gezegd, dat zij meer waarde heeft dan een rapport, omdat de inhoud eerst door de Synode besproken is, en slechts daarop ten papiere gebracht. En Toelichting en Praeadvies zijn maar niet door de opstellende Commissies aan Kerkeraden en bezwaarden toegezonden als op eigen verantwoordelijkheid, buiten de Synode of expresse Synodale opdracht om, maar de eerste na opzettelijk Synodaal besluit, en het tweede door of op last der Synode, evenzeer na de bespreking en na de afwijzing der bezwaarschriften. En toen later bij de Synode aangedrongen werd om zich van Toelichting en Praeadvies los te maken, heeft zij dat niet willen doen. Er kan dus geen twijfel aan, noch ontkennen van, zijn, dat deze beide stukken Synodestukken zijn, met welke als stukken van de Synode gerekend moet worden. Wel niet in dien zin, dat de Synode voor elk woord en elke zinswending en iedere redeneering en bewijsvoering aansprakelijk is, maar wel op deze wijze, dat er in het globaal haar gedachtingang en meening, bewijs- en tegengronden, opvatting en voorstelling tot uitdrukking in is gebracht, en we alzoo haar leer omtrent die leeruitspraken daarin te weten kunnen en moeten komen. Al wat men, wie ook maar, anders zegt, en beweert, alsof we met Toelichting en Praeadvies ten aanzien der leeruitspraken en haren zin niet als stukken der Synode te maken zouden hebben, is onwaar, hetzij uit opzettelijke misleiding, hetzij uit schuldige onwetendheid. De Synodes van 1942 en 1943 e.v.j. hebben de kerken en haar ambtsdragers en leden ten aanzien der leeruitspraken gebonden aan Toelichting en Praeadvies, zij het dan al niet wat de letter aangaat.

* *

Nu zegt het Praeadvies dat het voor geen tegenspraak vatbaar is, dat de Utrechtsche verklaring met het „in Christus geheiligd“ iets bedoelt, waaraan de zaligheid onlosmakelijk is verbonden, blz. 17 (eerste editie). Maar dan vloekt daaruit voort, dat deze Synodes, en volgens deze bewering ook die van 1905, den doop of de doopsbediening leeren op grond der veronderstelling van het bezit door het te doopen kind van zaligmakende genade. Dan moet dat kind iets deelachtig zijn, „waaraan de zaligheid onlosmakelijk is verbonden“. Men moge dit dan niet wedergeboorte willen noemen. Dat maakt hier geen verschil. Over een woord, enkel een naam, behoeven we ten slotte niet te twisten. Maar volgens deze bewering en voorstelling wordt van de doopouders met de eerste doopvraag geëischt de belijdenis, dat hun dan te doopen kind deelachtig is of bezit iets, „waaraan de zaligheid onlosmakelijk is verbonden“, dus, dat dat kind stellig zalig zal worden. Want die vraag luidt in dezen: „of gij niet bekent“, d.w.z. belijdt, als uwe geloof uitsprekt, dus heilig en vast overtuigd zijt, „dat zij“, d.i. onze kinderen, de kinderen der gemeente, het zaad des verbonds, „in Jezus Christus geheiligd zijn, en daarom als lidmaten Zijner gemeente behooren gedoopt te worden“. Die ouders moeten dus belijden te gelooven,

dat die kinderen bezitten, deelachtig zijn, iets, wat dan ook, maar iets, waaraan de zaligheid onlosmakelijk is verbonden“, en dat zij daarom behooren gedoopt te wezen. Waren die kinderen dat iets niet deelachtig, bezaten zij dat iets niet, of waren hun ouders daar niet heilig van overtuigd, geloofden zij dat niet vast om het ook openlijk te durven uitspreken, dan behoorden die kinderen niet gedoopt te worden, en dan zou hun doop althans geen rechte, ware, volle doop zijn.

Dat is de leer van dit Praeadvies. Dat is de leer der Synode van 1943 e.v.j., die dit Praeadvies door toezending aan kerkeraden en bezwaarden voor haar rekening nam, zij het dan niet letterlijk, en dat is volgens dit beweren van het Praeadvies de leer der Utrechtsche verklaring van 1905 te dezer zake, in het door de Synode van 1942 uit die verklaring overgenomen zinsdeeltje.

Doop op grond der veronderstelling van het bezit of deelachtig zijn bij dat te doopen kind van iets, „waaraan de zaligheid onlosmakelijk is verbonden“. Of men dat nu niet doopen op of in veronderstelling van wedergeboorte wil noemen, doet niets ter zake. Dat betreft maar louter een naam of uitdrukking. Over de zaak gaat het maar. En die is hier onweersprekelijk, helder en klaar. Zij is datgene, waartegen Prof. Lindeboom c.s. zich immer met alle kracht verzet hebben, en dat zij nooit zouden hebben aangenomen, als zij die verklaring van 1905 zóó hadden verstaan.

Men kan ook niet zeggen: dat geldt van de kinderen der gemeente of geloovigen in het algemeen, van hen, die eeuwig behouden zullen worden, maar men moet het niet individueel toepassen op ieder kind, dat naar Gods ordinantie ten doop wordt aangeboden. Want vooreerst zegt de verklaring van 1905, dat het noch op grond van de Schrift, noch op grond van de Belijdenis te bewijzen is, dat elk uitverkoren kind reeds vóór den Doop metterdaad wedergeboren zou zijn, dus ook dat iets, „waaraan de zaligheid onlosmakelijk is verbonden“ reeds bezit of deelachtig zijn zou, terwijl God Zijne belofte vervult naar Zijne vrijmacht op Zijnen tijd, hetzij vóór of onder of na den doop. Maar in de tweede plaats hadden dan noch die doopouders, noch die te doopen kinderen, iets aan die doopsbediening voordat zij wisten, dat die kinderen, elk individueel, dat iets „waaraan de zaligheid onlosmakelijk is verbonden“, persoonlijk deelachtig mocht zijn. Daarmee wordt alle troost uit de doopsbediening voor die ouders en kinderen weggenomen, totdat zij, hoe dan ook, de zekerheid van het bezit van dat iets verkrijgen mogen.

Aan zulk een algemeene aanvaarding en bevestiging, dat onze kinderen, in het algemeen, zonder individuele toepassing telkens op dit bepaalde te doopen kind, aldus in Christus geheiligd zijn, of een iets, „waaraan de zaligheid onlosmakelijk is verbonden“, deelachtig zijn, heeft elke doopouder en elk te doopen kind voor zich tot troost niets. Dan is het beter den doop maar uit te stellen tot men omtrent zijn kind die vaste kennis omtrent het stellig bezit van dat onlosmakelijk met de zaligheid verbonden iets mocht bekomen.

* *

Dit is nu geene leer in dit Praeadvies, die mogelijk bij vergissing is neergeschreven, en het geheel niet beheerscht, doch zij is de eigenlijke kern er van, en wordt daarom opnieuw

„eenheid“	186
„gejuicht en“	192
„in“	193
„visie“-synode	203
„maar krijgt“	204
„de revisie“	204
„tisch ontwerp“	213
„socialistische“	213
„derink“	221
„in over weder-“	228
„ag“	232
„lfde“: Ds G.	260
„tema“	269
„politiek“	269
„erken elkaars“	269
„verstaan“	275
„ereldijk recht“	275
„nkbevestiging“	284
„opgevoerd als“	284
„chland“	284
„st“	285
„wereldkerk“	285
„t“	285
„n“	285
„omenten“	293
„ocraten“	293
„en de „door-“	300
„scheken“	319
„te nu ons zijn“	320
„den“	320
„sluiten“	320
„II in de voor-“	328
„yl“	328
„nu den Brink-“	336
„e dominees“	336
„k onder de be-“	336
„den“	336
„misverstand“	344
„1905“	345
„380, 408“	353
„t, niet in het“	360
„louteringen“	380
„eenten“	380
„A.B. kring“	381
„1905“	381
„sin“	388
„naauwkeurig te“	388
„J. Triezenberg“	401
„minder“	408
„Zendingman en“	408
„Kampere studenteren“	408
„Gomarus was ook in“	408
„Van de binding in“	408
„De verdere uitspraken“	408
„Prof. Dr“	408
„Kerkelij“	408
„Vraagdenhij, Ds D.“	408
„thene (Kern 4: 2“	408
„4: 19“	408